

آیا سیستمی از حقوق بشر در شریعت وجود دارد؟

رضا اسلامی*

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۱۱/۱۳ - تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۲/۲۷

DOI: 10.22096/HR.2020.521266.1275

چکیده

در این مقاله چارچوبی برای ارزیابی شریعت در قانون اسلامی به توجه به حقوق بشر بین‌المللی ارائه می‌شود. در این مقاله چنین استدلال می‌شود که برخی از معیارهای جهانی حقوق بشر و آزادی‌ها، بر اساس آنچه که در اسناد بین‌المللی حقوق بشر درک و تدوین شده است، فاقد معادل دقیق در قوانین اسلامی هستند و برخی از اصول پذیرفته شده شریعت با اصول متناظر در حقوق بشر بین‌المللی مغایرت دارد. پاسخ شریعت به ایده حقوق بشر و تفسیر سنتی قانون اسلامی به سختی با هنجارها و موازین بین‌المللی حقوق بشر سازگار است. همچنین ادعا می‌شود که اجرای شریعت و به طور خاص قوانین عمومی و کیفری، مشکل ساز است و منجر به ناکارایی و سختی در جوامع اسلامی می‌شود. این مقاله به بحث در مورد اصلاح طلبی اسلامی و حقوق بشر کمک می‌کند تا بتواند از تناقض شریعت با موازین بین‌المللی حقوق بشر جلوگیری کند و چنین بیان می‌کند که سازوکارهای سنتی اصلاحات در چارچوب شریعت برای دستیابی به درجه لازم اصلاحات کافی نیست. پیشنهاد می‌شود که برای یک گفتگوی بین فرهنگی و یک بحث فکری، یک اصلاح اولیه و اساسی باید مبانی عینی حقوق بشر در عقل و کرامت انسانی را تعریف کند و نه بر اساس معیارها و مدارک شرعی.

واژگان کلیدی: قانون اسلامی؛ شرع؛ اسلام؛ حقوق بشر؛ کرامت.

